

چکیده

در قسمت سر گوسفند دو انگل مهم وجود دارد یکی سستود (سنوروس سربرالیس) و دیگری نوزاد مگس (استروس اویس) و با توجه به اینکه ما روی این اندام کار کردیم این دو انگل و مورد بررسی قرار گرفت. سنوروس سربرالیس از چندین پروتواسکولکس تشکیل شده و دارای دیواره‌ای شفاف است. سگهای اهلی و وحشی میزبان نهایی، در حالی که طیف وسیعی از علفخواران میزبان واسط هستند. در اثر هجوم نوزاد مگس استروس اویس به بینی استروزیس به وجود می‌آید. ترشحات بینی و عطسه شایع‌ترین علائم بالینی در حیوانات آلوده است. لاروها به طور جدی سلامت میزبان را تحت تأثیر قرار می‌دهند و باعث کاهش تولید شیر، گوشت و پشم می‌شوند. هدف از این مطالعه بررسی تنوع ژنتیکی و مورفولوژیکی استروس اویس و سنوروس سربرالیس با استفاده از توالی ژن‌های COI و ND1 در مناطق مختلف ایران است. نمونه‌ها از مناطق مختلف آب و هوایی ایران جمع‌آوری شدند و پس از استخراج DNA، آزمایش PCR برای ژن ND1 و COI با استفاده از پرایمرهای اختصاصی انجام شد. پس از آن توالی‌یابی DNA بر روی محصولات PCR برای تمامی نمونه‌های بررسی شده انجام شد. نتایج توالی‌یابی جدایه‌های سنوروس نشان داد که تفاوتی در ژن NADH در بین جدایه‌های ایرانی وجود ندارد و شباهت زیادی با توالی‌های جدا شده از ترکیه، ایتالیا، یونان، مصر و استرالیا دارد. بر اساس هم‌ترازی مولکولی و آنالیز فیلوژنتیک، رابطه نزدیکی بین جدایه‌های ایرانی از میزبان‌های مشابه و بوقلمون، و چین با شرایط جغرافیایی یکسان و نرخ بالای تجارت بین کشورها ارتباط دارد. همچنین نتایج توالی‌یابی جدایه‌های استروس اویس از مغز گوسفندان در این مطالعه نشان داد که تفاوتی در ژن COI در بین جدایه‌ها وجود ندارد و شباهت زیادی با توالی‌های جدایه‌های استروس اویس از عراق، بوسنی، هرزگوین و کرواسی دارد.

واژه‌های کلیدی: سنوروس سربرالیس، استروس اویس، شناسایی مولکولی، آنالیز فیلوژنتیکی، ایران، گوسفند